

Slutrapport för EU-projektet

E16 Gävle-Oslo

2008-2011

E16 GÄVLE-OSLO

PARTNERSKAP MELLAN

Gävle • Sandviken • Hofors • Falun • Borlänge • Gagnef • Vansbro • Malung-Sälen • Torsby

www.E16.se

En investering för framtiden

REGION DALARNA

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Projektets bakgrund		4
Projektets mål		5
Projektaktivitet 1	Driva fram en gemensam svensk-norsk förstudie/vägutredning/kommundelsplan Torsby-Kongsvinger	6
Projektaktivitet 2	Utreda möjlig tidigareläggning av Rv71:s sämsta vägavsnitt: Dala-Järna, Yttermalung och Tandö	7
Projektaktivitet 3	Påverka genomförandet av trafiksäkerhetsåtgärder och ökad framkomlighet mellan Borlänge och Djurås, Rv 70/71	8
Projektaktivitet 4	Påverka utbyggnaden förbi Hofors att ingå i nästa planperiod	8
Projektaktivitet 5	Koordinera Gävle-Oslo-förbindelsen med Gävle hamns utvecklingsbehov	9
Projektaktivitet 6	Utredningar, stråkanalys, div presentationsmaterial mm. Introducera internetstöd och ITS-stöd längs vägen	10
Projektaktivitet 7	Informationsspridning om verksamhet och resultat	11
Sammanfattande projektutvärdering och resultat		
	A. Projektaktiviteternas måluppfyllelse	11
	B. Näringslivsutveckling längs E16	13
Fortsatt verksamhet efter avslutad projektperiod		15

SLUTRAPPORT FÖR EU-PROJEKTET E16 GÄVLE-OSLO 2008-2011

Partnerskap E16:s ordförande Nils Persson och projektledare Håkan Bergeå samt Trafikverkets regionchef Ingemar Frej.

Ett samlat och enigt engagemang från de nio svenska E16-kommunerna och Regionerna Gävleborg och Dalarna har på kort tid nyskapat begreppet E16 och dessutom fått det till ett realistiskt, genomförbart projekt som väckt intresse inom Näringsdepartementet. Detta har medfört att departementet i september 2009 sände Sveriges E16-ansökan till det beslutande FN-organet UNECE, som behandlade ärendet i positiv anda, och under våren 2011 har FN-högkvarteret i New York bekräftat sitt positiva beslut om E16:s förlängning österut genom Sverige till Gävle!

Det interregionala stråktänkandet, även över riksgränsen till Norge, har skapat en ny utvecklingskraft som fått igång ett gemensamt svensk/norskt systemtänkande kring infrastrukturfrågorna norr om Mälardalen resp. i Oslo-Gardermoen-regionen och Hedmark. Regionförstoring, arbetspendling och näringslivsutveckling, inte minst inom turismnäringen och övrig exportindustri, står i centrum för detta gränsöverskridande projektsamarbete.

Den nya, välutvecklade hemsidan för information och kommunikation om E16 - www.e16.se - med sin speciellt höga sökbarhet på Google, skapar ett stort och ständigt ökande antal besökare såväl nationellt som internationellt till nytta för E16-stråkets marknadsföring och näringslivsutveckling inte minst för turismen.

E16-projektet har också kommunicerats vid ett antal möten, framförallt tre gemensamma svensk-norska konferenser (två i Kongsvinger och en i Sälen med totalt 200 deltagare) under positiv medverkan av representanter från regeringsdepartement och vägmyndigheter i de båda länderna.

E16-projektets totala omslutning blev drygt 3,1 miljoner kronor. De ekonomiska bidragen blev från EU-Tillväxtverket 1,3 miljoner kronor, Region Dalarna 0,5 miljoner kronor och Region Gävleborg 0,2 miljoner kronor.

Projektets bakgrund

En förutsättning för regional utveckling och tillväxt är en tillfredsställande, tillgänglig och effektiv transportinfrastruktur, som ger stärkta lokaliseringsförutsättningar och medför regionförstoringar och minskade pendlingstider. De övergripande vägsystemen i Sverige och Norge har fortfarande i huvudsak inomnationella uppbyggnader. De gränsöverskridande kopplingarna är relativt få och en gemensam systemsyn har ännu inte fått tillräckligt genomslag i det samlade svensk-norska vägsystemet.

Dalarna och Gävleborg är de enda berörda län i Sverige som saknar en bra och tydligt utpekad öst-västlig vägförbindelse med Norge. Ändå bor det fler människor här i norra Mellansverige än i de områden längre norrut i Sverige som har europavägar till Norge.

Utvecklingen av näringsliv, arbetsmarknad och pendling skulle gynnas av förbättrad tillgänglighet genom en bra svensk-norsk väg i regionen. Därför samarbetar nio svenska kommuner i norra Mellansverige för att förverkliga visionen om E16 – en europaväg mellan Gävle och Oslo via Dalarna och norra Värmland.

Idén om en ny europaväg

Gävle-Dalaområdet saknar bra vägar mellan Sverige och Norge. Visserligen finns vägar över gränsen, men de är smala, krokiga och innebär ofta betydande omvägar.

Det här är ett förhållande som näringsliv och kommuner i norra Mellansverige vill ändra på. År 2000 startade därför nio kommuner i norra Mellansverige en gemensam mobilisering för att förverkliga en europaväg med sträckningen Gävle-Dalarna-Nordvärmland-Oslo, som en fortsättning på nuvarande E16 österut från Oslo. Kommunerna som samarbetar för att förverkliga denna vision är Gävle, Sandviken, Hofors, Falun, Borlänge, Gagnef, Vansbro, Malung-Sälen och Torsby.

Samarbetet bedrivs under namnet Partnerskap E16 Gävle-Oslo, vars ordförande under EU-projektperioden varit Nils Persson, kommunstyrelsens ordförande i Borlänge kommun. Projektledare har varit Håkan Bergeå och ansvarig för den ekonomiska redovisningen Elisabeth Eriksson-Aalto.

Bättre förbindelser med Osloområdet är nödvändiga av många skäl – för handeln, för industrin, för arbetspendling och inte minst för den expansiva turistnäringen i området. Dessutom skulle vägen på ett helt annat sätt än tidigare knyta ihop norra Sverige och norra Norge med Osloregionen genom systemsamspel mellan E16 och främst E45 men även E4 och riksväg 50.

Därför behövs vägen

E16 är en nödvändig förstärkning av infrastrukturen i norra Mellansverige. Vägen kommer att knyta samman viktiga transportknutpunkter som Gävle, Falun-Borlänge, Malung, Torsby, Kongsvinger, Gardermoen och Oslo på ett mycket bättre sätt. Därmed ökar möjligheterna för positiv regional utveckling i hela området.

E16 gör att det blir närmare för boende i Osloregionen att resa till svenska turistområden. Samtidigt får invånarna i stora delar av norra Mellansverige tillgång till den växande arbetsmarknaden runt Oslo och storflygplatsen Gardermoen.

E16 blir dessutom ett efterlängtat komplement i det övergripande svensk-norska vägsystemet för transportbehoven från norra Sverige och norra Norge till Osloregionen, på motsvarande sätt som det idag redan finns goda nord-sydliga vägstråk till Stockholms-, Göteborgs- och Malmö/Köpenhamnsregionerna.

Projektets mål

A. Projektets långsiktiga mål är att uppnå E16-status för vägsträckan Gävle-Oslo, för att därigenom främja effektiva transporter och stärka näringslivsutveckling och tillgänglighet inom hela norra Mellansverige med sin närhet till såväl Sveriges som Norges heta huvudstadsområden.

Detta skapar positiva effekter för

- + de transportintensiva industri- och handelsorterna och den framtidsinriktade turismnäringen med sina särskilt gynnsamma förutsättningar i regionen
- + regionförstoringen och minskade pendlingstider
- + arbetsmarknaden med många nya arbetstillfällen inom större lokala arbetsmarknadsregioner och genom ökad turism
- + begränsningen och vändningen av den samhällsekonomiskt kostsamma och kapitalförbrukande befolkningsutflyttningen från främst Torsby, Malung och Vansbro till överbefolkade storstäder

B. Projektets kortsiktiga mål under den 3-åriga projektiden, som sammanfaller med landets infrastrukturplanprocess, är att säkerställa genomförandet av följande utpekade projektaktiviteter:

- Driva fram en gemensam svensk-norsk förstudie/vägutredning/kommundelsplan för väglänken Torsby-Kongsvinger
- Utredda möjlig tidigareläggning av Rv71:s sämsta vägavsnitt: Dala-Järna, Yttermalung och Tandö
- Påverka genomförandet av trafiksäkerhetsåtgärder och ökad framkomlighet mellan Borlänge och Djurås, Rv 70/71.
- Påverka utbyggnaden förbi Hofors att ingå i nästa planperiod
- Koordinera Gävle-Oslo-förbindelsen med Gävle hamns utvecklingsbehov
- Introducera Internetstöd och ITS-stöd för effektiv service och reseinformation längs vägen

Projektaktivitet 1

Driva fram en gemensam svensk-norsk förstudie/ vägutredning/kommundelsplan Torsby-Kongsvinger

Projektet har aktivt medverkat till tillkomsten av svenska och norska regeringarnas kartläggning, genom resp vägverk, av den viktigaste infrastrukturens gränsövergångar mellan länderna. Här har projektet lyckats få med E16-tankens gränsövergång Torsby-Kongsvinger, vilket lett fram till ett regeringsbeslut om riksvägsstatus för hela sträckan inkl Torsby-riksgränsen. Dessutom har svenska och norska Vägverken, på resp regeringars uppdrag och med stöd av vårt projekts vägsystemanalyser, utrett förutsättningarna för E16 och kommit fram till positiva slutsatser i sina E16-rapporter till resp. regering. Remissbehandlingen har heller inte medfört någon förändring av de ursprungliga E16-rapporterna.

Föreslagna vägförkortningar Kongsvinger – Torsby (heldragen röd linje).

Riksdagen har under december 2008 på trafikutskottets enhälliga förslag beslutat om att hela sträckan Gävle-riksgränsen skall vara nationell stamväg. Motsvarande förslag till beslut ingick i den norska regeringens proposition i mars 2009 om nationella transportplanen NTP i Norge, vilket också blev Folketingets beslut, dvs att även norska vägdelen blev nationell riksväg. Detta var en stor framgång för projektet. Svenska regeringen har också följdriktigt slopat vägnummer 16 i Skåne, för att kunna användas vid kommande vägnummerbeslut för Gävle-Oslo-förbindelsen.

E16-projektets Arbetsgrupp Väst har varit mycket aktiv bl a genom det nyskapade och fruktbara samarbetet med norska Näringslivsorganisationen Vegforum Innlandet, vars intresse för E16:s norska del kraftigt förstärks under 2009-2011. Svenska Partnerskapet E16 och norska Vegforum Innlandet har därför medverkat till två gemensamma svensk-norska E16-konferenser i Kongsvinger under 2009, dels den 16-17 juni och dels den 1 september. Båda blev mycket positiva, välbesökta och präglade av god samstämmighet, där näringsliv, många kommuner och inte minst de båda ländernas regeringar och Vägverkshuvudkontor var företrädare och aktivt deltog. Merparten av de svenska konferensdeltagarna samåkade till den första konferensen i en av projektet chartrad konferensbuss.

Vid Kongsvingerkonferenserna enades man även om att verka för att initiera ett svensk-norskt Pilotprojekt, som ska leda till ett samarbete mellan de båda Vägverken och vårt Partnerskap E16 och Vegforum Innlandet. Pilotprojektet ska samplanera den "felande" Gränslänken Kongsvinger-

Torsby genom att undanröja formella gränshinder för projektet, tex olika regelverk, vägstandarder/vegnormaler, prognosmodeller, samhällsekonomiska kalkyler m m inom vägplaneringen i de båda länderna. Detta blir grunden för att genomföra nödvändiga standardförbättringar och vägförkortningar på Gränslänken.

Att initiera detta Pilotprojekt är just syftet med denna projektaktivitet!
Genomförandet av Pilotprojektet är väl lämpat för en svensk-norsk Interreg-ansökan.

Dessutom har Partnerskap E16 och Vegforum Innlandet medverkat i 2009 års välbesökta Gardermoenkonferens om regional utveckling den 28 oktober.

De båda regeringarna har beslutat om en E16-ansökan till FN som inlämnades under hösten 2009 till berört FN-organ, vilket alltså är en viktig milstolpe för projektet.

Ett viktigt svenskt-norskt arbetsmöte hölls i Torsby den 28 september 2009 med fokus på det kommande Pilotprojektet Kongsvinger-Torsby. Detta bör inledas i och med att FN-beslutet om E16 tas, vilket förväntades under december 2010, men själva skriftliga beskedet kom att dröja något. FN:s slutliga, glädjande beslut om E16 kom under sensvåren 2011.

Flera ytterligare förberedelseaktiviteter inför Pilotprojektet har hållits under den senaste perioden. E16-projektet har haft ingående diskussioner med dåvarande Vägverket och bl a vid ett möte i januari 2010 enats om ett ur svensk synpunkt lämpligt upplägg på Pilotprojektet.

Detta godtogs den 9 febr. 2010 av det gemensamma svenska Rådslaget tillsammans med inbjudna norska representanter.

I avvaktan på FN-beslutet planerade E16-projektet under sommaren 2010 tillsammans med norr-männen för en svensk-norsk ministerkonferens om E16 som genomfördes den 9 sept.2010. Också denna aktivitet blev mycket uppskattad av de ca 100 deltagarna från Sverige och Norge och utgjorde, genom de båda ministrarnas positiva inställning, ett avstamp för det kommande Pilotprojektet för den felande gränslänken Kongsvinger-Torsby. Konferensen bevakades av tidningar, radio och TV. Se pressklipp på www.E16.se/Projekt_E16

Projektaktivitet 2

Utreda möjlig tidigareläggning av Rv71:s sämsta vägavsnitt: Dala-Järna, Yttermalung och Tandö

Projektet hade tidigare under 2008 igångsatt en process som syftade till tidigareläggning av objektet, där förskotterade medel från de berörda kommunerna, fjällnäringen och Region Dalarna prövades. Detta lades dock av olika skäl i malpåse i avvaktan på vägplanprocessen 2010-2021.

E16-projektet har därför aktivt arbetat inom vägplanprocessen med Vägverket, Regionförbunden och Näringsdepartementet för att lyfta fram behovet av dessa vägavsnitts förbättring för näringslivsutveckling och sysselsättning inom turismnäringen och övrig exportindustri. E16 blev också högst prioriterat vägprojekt inom Region Dalarna.

Projektet har vidare lyft fram Rv71 starkt för att åstadkomma en samfinansiering från såväl Nationell som Länsplan 2010-2021. I denna samfinansieringsdiskussion har även förbifart vid Näs tillförts. E16 Arbetsgrupp Mitt har haft ett gemensamt möte med fokus på denna finansieringsmodell. Under perioden har detta arbete utvidgats till ett särskilt "Fjällpaket" till Näringsdepartementet, för att fokusera på det speciella rese- och transportbehov som skapas av norra Europas största och starkt växande fjälldestination, Dalafjällen, där E16 har en central roll.

Besluten om Nationell plan och Länsplan kom före sommaren 2010 och innebar att tre objekt på Rv71 ingick, vilket känns som en framgång för projektarbetet.

Projektaktivitet 3

Påverka genomförandet av trafiksäkerhetsåtgärder och ökad framkomlighet mellan Borlänge och Djurås, Rv 70/71

Motsvarande projektaktiviteter har skett inom vägplaneprocessen för att påverka Vägverket att genomföra dessa åtgärder som en kontinuerlig fortsättning av pågående åtgärder för mötes-separering mellan Hedemora och Broddby i Sala på Rv70.

Projektets argumentation har främst inriktats på att få med objektet i Vägverkets förslag till Nationell plan inom de s.k. ”pottpengarna”.

Under perioden har nuvarande Trafikverket också inlett sitt planeringsarbete med att genomföra en förstudie innefattande öppna lokala informations- och samrådsmöten. De principlösningar för vägutformningen som presenterats uppfyller väl de krav man kan ställa på detta högtrafikerade avsnitt av E16.

Projektaktivitet 4

Påverka utbyggnaden förbi Hofors att ingå i nästa planperiod

Projektet har också här bedrivit aktiviteter och genomfört ett antal möten i Hofors med Region Gävleborg och Vägverket, nu också med Trafikverket och dess nye regionchef. Förslag på tre utbyggnadssteg förbi Hofors har lanserats av projektet, vidareutvecklats och prioriterats:

- 1) upprustning och omgestaltning av nuvarande genomfart
- 2) utbyggnad av mötesseparering både öster- och västerifrån fram till Hofors tätort
- 3) ny förbifart förbi själva centrumkärnan

Förslaget känns därför realistiskt och bör leda till finansieringslösningar för åtminstone steg 1 och 2 inom ramen för vägplan 2010-2021.

Projektaktivitet 5

Koordinera Gävle-Oslo-förbindelsen med Gävle hamns utvecklingsbehov

Koordineringsmöten har hållits, bl a i samband med ITS World Congress hösten 2009 i Stockholm, och har fortsatt för att åstadkomma den gemensamma styrka som de båda projekten tillsammans har, särskilt i beaktande av den godstransportpotential som finns i fortsatt utveckling österut mot Ryssland och Kina (bl a genom containertrafik på transsibiriska järnvägen). Nyligen har en reguljär linjetrafik öppnats till Finland förutom tidigare linjer till Tyskland och Baltikum. Under 2009 dokumenterades samarbetet E16-Gävle hamn bl a genom artiklar i tidningen Stadsbyggnad. Under hösten 2011 genomförs en gemensam konferens av Partnerskap E16, Gävle hamn och Mellansveriges Logistiknav.

Gävle hamn, Sveriges 3:e största containerhamn.

Projektaktivitet 6

Utredningar, stråkanalys, div presentationsmaterial mm. Introducera internetstöd och ITS-stöd längs vägen

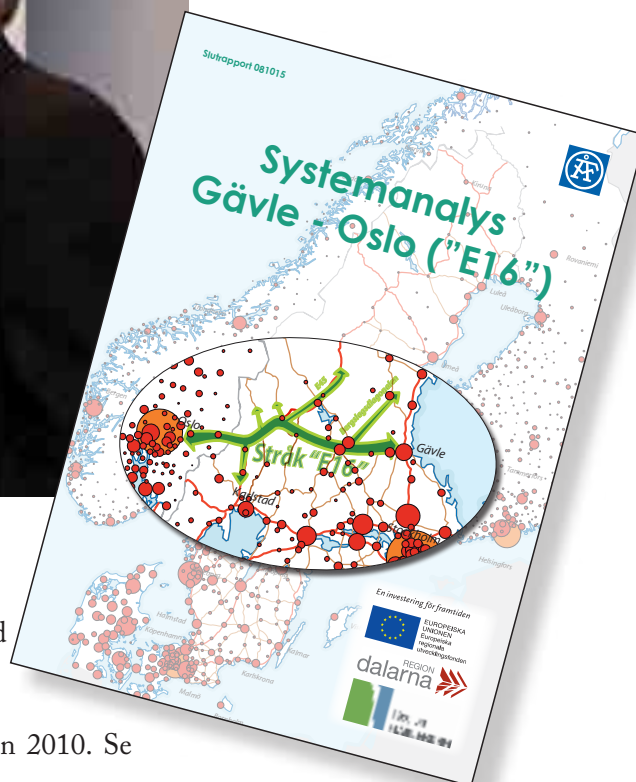
En omfattande stråkanalys/systemanalys för E16 Gävle-Oslo genomfördes av ÅF konsult på uppdrag av projektet 2008, vilken också beaktades i regeringens vidare arbete med underlag för infrastrukturplanerna 2010-2021.

En webbsida/hemsida www.E16.se är etablerad och har vidareutvecklats under projektperioden och har många och ökande antal besökare (drygt 20.000 unika besökare och ca 70.000 totala besökare per månad). Den innefattar förutom projektbeskrivningar, pressklipp, senaste nytt och olika dokument för E16 även målpunkter och reseinformation längs vägen såsom serviceställen, sevärdheter, evenemang, turistiska begivenheter och företag. Webbsidan har utvecklats till att ingå under paraplyportalen www.turistkartan.com.

Hemsidan har under perioden ytterligare uppgraderats, vilket förklarar det ökande antalet besökare. Detta är också syftet med hemsidan att skapa bred information och marknadsföring av E16.

Teknisk doktor Stellan Lundberg ÅF och projektledare Håkan Bergeå vid presentationen av systemanalysen på ministerkonferensen i Sälen 2010.

Under senhösten 2010 har också en särskild TEM-undersökning över turistnäringen längs E16 genomförts, vilken nu kompletterats under våren 2011 med resultaten från 2010. Se även www.E16.se.

Under sista året har också diskussionerna med ITSdalarna utvecklings AB och Trafikverket resulterat i att nyttja delar av E16 som Test- och Demonstrations Arena för ITS-utveckling (Intelligent Transport System och tjänster). Samordning med Norge om ITS-utveckling längs E16 har framgångsrikt pågått under våren 2011 och bedöms kunna genomföras inom ramen för en Interreg-ansökan 2012-2014.

Projektaktivitet 7

Informationsspridning om verksamhet och resultat

Projektet har väckt stor massmedial uppmärksamhet förutom själva hemsidan, där många av pressklippen redovisas. Projektets introduktionsskrift har varit efterfrågad, liksom även den nyare presentationsskriften om den mer okända och standardmässigt sämsta länken Kongsvinger-Torsby. Dessa skrifter tillsammans med stråkanalysens rapport var efterfrågade vid de två svensk-norska E16-konferenserna i Kongsvinger och vid Gardermoenkonferensen 2009. Även vid den genomförda ministerkonferensen i september 2010 i Sälen utgjorde dessa skrifter viktig information. Under hösten 2010 och första ½-året 2011 har ett flertal olika artiklar om E16 publicerats i infrastrukturbilagor till Dagens Industri, Svenska Dagbladet och Göteborgs Posten. Dessutom har ett E16-bildspel kontinuerligt visats på storbildskärmar vid publika platser i Gävle och Falun. Projektet har dessutom kontinuerligt informerats om till företrädare för regering, riksdag, regioner, kommuner och Trafikverkets olika organisationsnivåer.

Sammanfattande projektutvärdering och resultat

A. Projektaktiviteternas måluppfyllelse

- **Driva fram en gemensam svensk-norsk förstudie/vägutredning/kommundelsplan för väglänken Torsby-Kongsvinger.**

Projektet har aktivt medverkat till tillkomsten av Svenska o Norska regeringarnas kartläggning, genom resp vägverk, av den viktigaste infrastrukturens gränsövergångar mellan länderna, inkl E16-tankens gränsövergång Torsby-Kongsvinger. Detta har sedan resulterat i regeringsbeslut om nationell riks- och stamvägsstatus för hela sträckan Gävle-riksgränsen och motsvarande på norsk sida.

Projektet har tillsammans med norska Vegforum Innlandet genomfört två svensk-norska E16-konferenser i Kongsvinger under 2009, Båda blev mycket positiva, välbesökta och präglade av god samstämmighet, där näringsliv, många kommuner och inte minst de båda ländernas regeringar och Vägverkshuvudkontor var företrädare och aktivt deltog.

Vid Kongsvingerkonferenserna enades man om att initiera ett svensk-norskt Pilotprojekt, som ska leda till ett samarbete mellan de båda Vägverken och vårt Partnerskap E16 och Vegforum Innlandet. Pilotprojektet skall samplanera den "felande" Gränslänken Kongsvinger-Torsby genom att undanröja formella gränshinder för projektet, tex olika regelverk, vägstandarder/vegnormaler, prognosmodeller, samhällsekonomiska kalkyler m m inom vägplaneringen i de båda länderna. Genomförandet av Pilotprojektet är väl lämpat för en Interreg-ansökan och är just syftet med denna aktivitet!

Flera ytterligare förberedelseaktiviteter inför Pilotprojektet har hållits under den projektperioden.

Projektet genomförde dessutom under 2010 tillsammans med norrmännen en svensk-norsk ministerkonferens om E16 i Sälen. Också denna blev mycket uppskattad av de 100 deltagarna från Sverige och Norge och utgjorde, genom de båda ministrarnas positiva inställning, ett avstamp för det kommande Pilotprojektet Kongsvinger-Torsby. Konferensen bevakades av tidningar, radio och TV.

De båda regeringarnas beslut om en E16-ansökan till FN inlämnades under hösten 2009 till berört FN-organ, vilket alltså är en viktig milstolpe för projektet. FN:s slutliga, glädjande beslut om E16 kom under sensvåren 2011 – t o m tidigare än projektets ursprungliga målsättning!

Infrastrukturminister Åsa Torstensson och Norges samfärdselminister Magnhild Meltveit Kleppa vid Sälenkonferensen 2010.

- **Utreda möjlig tidigareläggning av Rv71:s sämsta vägsnitt: Dala-Järna, Yttermalung och Tandö**

Projektet igångsatte under 2008 en process som syftade till tidigareläggning av objekten, där förskottade medel från de berörda kommunerna, fjällnäringsen och Region Dalarna prövades. Detta lades dock av olika skäl i malpåse i avvaktan på vägplanprocessen 2010-2021. Projektet har i stället lyft fram Rv71 starkt för att åstadkomma en samfinansiering från såväl Nationell som Länsplan 2010-2021, vilket senare utvidgats till ett särskilt "Fjällpaket". Besluten om Nationell och Länsplan kom före sommaren 2010 och innebar att tre objekt på Rv71 ingick, vilket känns som en framgång för projektarbetet.

- **Påverka genomförandet av trafiksäkerhetsåtgärder och ökad framkomlighet mellan Borlänge och Djurås, Rv 70/71.**

Projektets aktiviteter har främst skett inom vägplanprocessen för att påverka Vägverket genomföra dessa åtgärder inom ramen för de s.k. "pottpengarna". Under projektperioden har nuvarande Trafikverket också inlett sitt planeringsarbete med att genomföra en förstudie. De principlösningar för vägutformningen som presenterats uppfyller väl de krav man kan ställa på detta högt trafikerade avsnitt av E16, vilket känns som en framgång för projektet.

- **Påverka utbyggnaden förbi Hofors att ingå i nästa planperiod**

Projektet har också här bedrivit aktiviteter och genomfört ett antal möten i Hofors och där lanserat förslag på tre utbyggnadssteg förbi Hofors:

- 1) upprustning och omgestaltning av nuvarande genomfart
- 2) utbyggnad av mötesseparering både öster- och västerifrån fram till Hofors tätort
- 3) ny förbifart förbi själva centrumkärnan

Förslaget känns realistiskt och är en framgång för projektet och bör leda till finansieringslösningar för steg 1 och 2 inom ramen för vägplan 2010-2021.

- **Koordinera Gävle-Oslo-förbindelsen med Gävle hamns utvecklingsbehov**

Koordineringsmöten har hållits för att åstadkomma den gemensamma styrka som de båda projekten tillsammans har, särskilt i beaktande av den godstransportpotential som finns i fortsatt utveckling österut mot Ryssland och Kina. Under hösten 2011 genomförs en gemensam konferens av Partnerskap E16, Gävle hamn och Mellansveriges Logistiknav.

- **Utredningar, stråkanalys, div presentationsmaterial mm. Introducera Internetstöd och ITS-stöd för effektiv service och reseinformation längs vägen**

Presentationsmaterial har producerats under projekttiden, dels för hela sträckan och dels för gränslänken Kongsvinger-Torsby. Dessutom har ett flertal artiklar i media och ett E16-bildspel producerats.

En omfattande stråkanalys för E16 Gävle-Oslo genomfördes av projektet 2008, vilken också beaktades i regeringens vidare arbete med underlag för infrastrukturplanerna 2010-2021.

En webbsida/hemsida www.E16.se har etablerats och vidareutvecklats under projektperioden. Den har många och ökande antal besökare (drygt 20.000 unika besökare och ca 70.000 totala besökare per månad), vilket starkt bidrar till att skapa bred information och marknadsföring av E16.

Under senhösten 2010 har också en särskild TEM-undersökning över turistnäringen längs E16 genomförts, vilken också kompletterats under våren 2011 med resultaten från 2010. Se www.E16.se.

Diskussioner med ITSdalarna utvecklings AB och Trafikverket har resulterat i att nyttja delar av E16 som Test- och Demonstrations Arena för ITS-utveckling (Intelligenta Transport System och tjänster). Samordning med Norge om ITS-utveckling längs E16 har framgångsrikt pågått under våren 2011, och bedöms kunna genomföras inom ramen för en Interreg-ansökan 2012-2014.

B. Näringslivsutveckling längs E16

- **Påverkan på näringslivsutveckling och etableringsklimat i kommunerna längs E16**

Utvärderingar och uttalanden från kommunerna:

"På sikt tror vi på en positiv påverkan av E16-projektet på näringslivsutvecklingen och etableringsklimatet i Gävle och på Gävle hamn. Genom E16 stärks Gävle som ett nav för nord-sydliga och öst-västliga transporter. När det gäller besöksnäringen finns det redan ett antal aktörer som ser stora framtida möjligheter med E16. Framförallt gäller det Valbo Köpcentrum/köpstad, Mackmyra Bruk och Mackmyra Whiskyby. Även företagen vid Gävle Bro förutspår en positiv effekt av E16."

"Vi har i Hofors genomfört ett antal dialogmöten med näringslivsrepresentanter och allmänheten och diskuterat deras åsikter och önskemål kring blivande E16. Vidare har kommunstyrelsens ledamöter bildat arbetsgrupper som under fyra kvällar tagit fram ett inriktningsprogram för utveckling i anslutning till E16. Lidl håller på att etablera sig i Hofors utefter E16 och beräknas invigas månadsskiftet nov/dec 2011. En ny restaurang etablerade sig utefter stråket redan under 2010."

"Redan nu uppfattas Falun som porten till Dalarna i Europavägsnätet österifrån genom förstärkning av stråket och att E4/E16 kommer att bli en ännu tydligare länk i det. Kopplingen Falun/Dalarna till Gävle hamn har också förstärkts. Vi märker också av ett ökat etableringstryck längs Lugnetleden som är en del av E16 genom Falun. Sju nya butiker etableras i höst, en bilhandel med verkstad omlokaliseras från annat läge i Falun till Lugnetleden. Ett stort befintligt företag som gynnas av E16 är Förlags-system som arbetar med bokdistribution. Även Distansapotekets framtida satsningar kan påverkas positivt genom E16-projektet."

"Bara det faktum att E16-projektet drivits och nu också uppnått sitt mål har sannolikt haft en positiv inverkan på Borlänge och vår kringliggande regions image som expansiv och utvecklingsinriktad. Därmed är det också högst troligt – utan att någon utredning har gjorts om detta – att flera företags-etableringar under senare år har påverkats positivt av E16-projektet. De företag som är beroende av en god infrastruktur och goda logistiklösningar för sin verksamhet har säkerligen haft den kommande E16-vägen med i sin etableringskalkyl. Sammanfattningsvis har E16-projektet sannolikt redan under sin processtid haft en allmän positiv påverkan på Borlänges näringslivs- och etableringsklimat."

"Etablerandet av E 16 har rent allmänt diskuterats med företagarna i Gagnefs kommun i olika forum. Tillkomsten av E 16 ses som en positiv faktor och något som på sikt kommer att leda till expansion av befintliga företag samt start av nya företag."

"E16-arbetet har fått genomslag i media, vilket gör att Vansbro kommun ligger efter en viktig väg. Detta har betydelse vad gäller företagsklimatet. Infrastruktur är viktigt för utvecklingen av näringslivet. Vi har en bra utveckling i det lokala näringslivet just nu. Tror att E16 med de upprustningar som planeras i kombination med mer och bättre godstrafik på Västerdalsbanan kommer att ge mycket positiva effekter på sikt."

"Vi kan inte hittills se någon omedelbar påverkan av E16-projektet på företagandet i Malung-Sälens kommun. Däremot kommer besöksnäringen direkt att gynnas när E 16 kommer på kartan. Vid sidan av besöksnäringen är skogsindustrin vår stora näring med omfattande transporter på E16, bl.a. till Gävle hamn. Genom E16-projektet har Malung-Sälens kommun fått ta del av ett stort, kompetenshöjande nätverk som blivit till nytta i olika planeringshänseenden. "

"Beslutet om E 16 har mottagits mycket positivt av näringslivet i Torsby kommun. Handeln ser en stor utvecklingspotential kring området vid "Toriarondellen" där vägarna möts. Konsum har valt att etablera sig i området med ett nytt köpcenter och Helmiakoncernen har lämnat in detaljplaneanslag för fortsatt expansion i området avseende utbyggnad av bilhallar, matservering och stationer för lastbils- och husbilsparering. Dessa framtida investeringar beror givetvis inte enbart på den nya europavägen, men Torsby kommun bedömer ändå att den spelat en viktig roll."

Förutom handelsintresset kring "Toriarondellen" och övriga Torsby ser åkerinäringen positivt på E 16, men de hoppas förstås även på att den nya benämningen på vägen även leder till konkreta vägförbättringar på sträckan Torsby-Kongsvinger"

- **TEM - Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av turismen längs Projekt E16**

Resurs AB har på uppdrag av Projekt E16 gjort en utredning av de ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekterna av turismen inom de nio E16-kommunerna under perioden 2000-2010 då Partnerskap E16 Gävle-Oslo verkat, inklusive den intensiva projektperioden 2008- 2010. Övernattande och besökare i de nio E16-kommunerna spenderade knappt 4 miljarder kronor 2010 och detta gav sysselsättning för nästan 4 300 personer. Detta är en ökning i E16-kommunerna sedan 2000 som är procentuellt klart större än för Sverige totalt.

		År 2000	År 2010	
Omsättning (miljoner kr)	E16-kommunerna	2 382	3 929	+ 65 %
	Sverige totalt	51 881	83 736	+ 61 %
Kommersiella övernattningar	E16-kommunerna	3 771	4 772	+ 27 %
	Sverige totalt	51 936	58 610	+ 13 %
Årssysselsatta personer:	E16-kommunerna	2 771	4 288	+ 55 %
	Sverige totalt	55 000	74 709	+ 36 %

E16-projektets utvecklingsprocess har medverkat till en ökad optimism, framtidstro och marknadsföring av E16-stråket, som bidragit till denna positiva utveckling av turismen längs E16, tillsammans med andra faktorer.

Fortsatt verksamhet efter avslutad projektperiod

De ovan beskrivna projektaktiviteterna har drivits med målet att få de utpekade vägobjekten att ingå som prioriterade vägobjekt i den kommande vägplanen för perioden 2010-2021. Detta har också lyckats såtillvida att flera nu ingår namngivna i dessa planer och andra beräknas inrymmas i särskilda anslagspotter. Det långsiktiga målet att slutgiltigt erhålla Europavägsstatus har under projektets aktiviteter kommit allt närmare i tiden. Detta har åstadkommit genom att projektets arbete lett till att svenska och norska regeringarna skickat in sin Europavägsansökan under hösten 2009 och att det berörda FN-organet i Geneve har tillstyrkt densamma. Under våren 2011 har så FN-högkvarteret i New York officiellt bekräftat sitt positiva beslut om E16:s förlängning österut genom Sverige till Gävle – ett strålande resultat som överträffar förväntningarna i det ursprungliga projektet !

Arbetet leds av Partnerskapets ledningsgrupp och rådslag där alla intressenter ingår. De tre arbetsgrupperna Öst, Mitt och Väst samt den deltidsanställda projektledaren genomför arbetet tillsammans med inköpta konsulttjänster.

Under 2009 har drygt 50 svenska och norska personer deltagit vid vardera E16-konferenserna i Kongsvinger. Ett 80-tal deltog i Gardermoenkonferensen. Dessutom har gemensamma Rådslag för alla kommunerna plus norsk medverkan genomförts i februari 2010 och april 2011 och ytterligare ett planeras hösten 2011. Ett stort antal arbetsgruppsmöten har dessutom hållits i Torsby och Hofors. Ministermötet i Sälen under september 2010 med 100 deltagare från de båda länderna blev den slutliga manifestationen av de båda regeringarnas starka vilja och tro på E16:s förverkligande inför FN-beslutet.

Utifrån de positiva konklusionerna vid Kongsvinger-konferenserna och Sälen-konferensen har projektet arbetat, tillsammans med norska intressenter, med att initiera ett Pilotprojekt kring samordnad svensk-norsk vägplanering över gränsen med fokus på Gränslänken Kongsvinger-Torsby. Likaså har ett fruktbart samarbete utvecklats med ITS-intressenter i båda länderna för att göra E16 till den ”interaktiva vägen”. Med FN:s E16-beslut i ryggen utgör dessa förberedelsearbeten grunden för fortsatt verksamhet och finansiering bland annat genom den Interreg-ansökan som inlämnats den 20 juni 2011.

E16 GÄVLE-OSLO

partnerskap mellan

Gävle • Sandviken • Hofors • Falun • Borlänge • Gagnef • Vansbro • Malung-Sälen • Torsby

www.E16.se